

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ EĞİTİMİ

GENEL KONULAR

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

- 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
- Çalışma Mevzuatı ile İlgili Genel Konular
- Çalışanın Yasal Hak ve Sorumlulukları
- İş Kazası ve Meslek Hastalığından Doğan Hukuki Sonuçlar
- İş Kazalarının Sebepleri ve Korunma Yöntemleri.
- İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Kuralları ve Güvenlik Kültürü

T.C ANAYASA MADDELERİ

Madde 50 – Kimse, yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmaz.

- Küçükler ve kadınlar ile bedeni ve ruhi yetersizliği olanlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar.

- Dinlenmek, çalışanların hakkıdır.

T.C. ANAYASA MADDELERİ

Madde 56 – Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir.

- Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler.

İnsan Hakları Bildirgesi

Madde 3:

Yaşamak, özgürlük ve kişi güvenliği herkesin hakkıdır.

Madde 23:

Herkes, çalışma, işini özgürce seçme, adil ve uygun çalışma şartlarının sağlanması ve işsizlikten korunma haklarına sahiptir.

T.C. ANAYASASI**MADDE 49**

Çalışma herkesin hakkı ve ödevidir.

4857 SAYILI İŞ KANUNU**MADDE 77**

***Her işveren,
İşyerinde çalışanların sağlığını ve iş güvenliğini sağlamak için
Gerekli olanı yapmak ve bu husustaki şartları sağlamak ve Araçları
noksansız bulundurmakla yükümlüdür.***

Çalışanlar da;

***Çalışan sağlığı ve iş güvenliği hakkındaki usul ve şartlara uymak
zorundadırlar.***

İş Sağlığı ve Güvenliği Nedir?

İşin yapılması sırasında çeşitli nedenlerden kaynaklanan sağlığa ve güvenliğe zarar verebilecek koşullardan korunmak amacı ile yapılan **sistemli ve bilimsel** çalışmalardır.

İş Sağlığı ve Güvenliğinin Amacı

- Sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı sağlamak,
- Çalışanları çalışma ortamından kaynaklanan sağlık ve güvenlik risklerine karşı korumak,
- Çalışanların sağlık, güvenlik ve refahını sağlamak ve geliştirmek,
- Çalışmaların devamlılığını sağlamak,
- Verimliliği artırmak

Neden İş Güvenliği?

Dünyada her 3 dakikada bir iş kazası gerçekleşiyor.

Her 90 dakikada bir kişi sakat kalıyor,

Türkiye ölümlü iş kazalarında Avrupa'da 1. / Dünya'da 3. sırada.

NEDEN İŞ GÜVENLİĞİ ?

10

Dünya	Türkiye
<p>Her gün;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪1 Milyon iş kazası olmakta, ▪4932 çalışan işle ilgili hastalıklar,1096 çalışan iş kazası nedeniyle hayatını kaybetmektedir.	<p>Her gün;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪172 iş kazası olmakta, ▪4 kişi iş kazası nedeniyle hayatını kaybetmektedir. ▪6 kişi İş Göremez hale gelmektedir
<p><i>Bu kayıpların maddi değeri ülkelerin GSYİH'nin % 3-5'i arasında (bazı kaynaklara göre ise %1-4 arası) değişmektedir (Ülkemize maliyeti en az <u>8 milyar TL.</u>)</i></p>	

EUROSTAT VERİLERİNE GÖRE 100 BİNDE ÖLÜMLÜ İŞ KAZASI ORANLARI

ÜLKE	2002	2003	2004	2005	2006	2007
TÜRKİYE (SGK Verisi)	16.6	14.4	13.6	15.5	20.3	12.3
E.U (15 ÜLKE)	2.5	2.5	2.4	2.3	2.4	2.1

NEDEN İŐ GÜVENLİĞİ ?

Ülkemizde 2012 yılında 744 çalışan hayatını kaybetti, 2.209 kişi de iŐ göremez hale geldi.

**20.06.2012 TARİHİNDE
6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ
KANUNU
YAYINLANDI...**

KANUN İŞVERENE VE ÇALIŐANA SORUMLULUKLAR GETİRDİ

YENİ KANUNLA BİRLİKTE

HER İŞYERİ;
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ EĞİTİMİ VERMEK
RİSK ANALİZİ VE
ACİL DURUM EYLEM PLANI YAPMAK
ZORUNDADIR

BU SORUMLULUKLAR NELER ?

ÇALIŞANLAR

- Az tehlikeli işyerleri için en az sekiz saat, 3 yılda bir,
- Tehlikeli işyerleri için en az on iki saat, 2 yılda bir,
- Çok tehlikeli işyerleri için en az on altı saat, her yıl

EĞİTİM ALMALARI ZORUNLUDUR

BU SORUMLULUKLAR NELER ?

İŞVERENLER

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI BULUNDURMAK.

İŞYERİ HEKİMİ BULUNDURMAK.

DİĞER SAĞLIK PERSONELİ BULUNDURMAK.

CEZALARIN BAZILARI

6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNUNA GÖRE UYGULANACAK İDARİ PARA CEZALARI

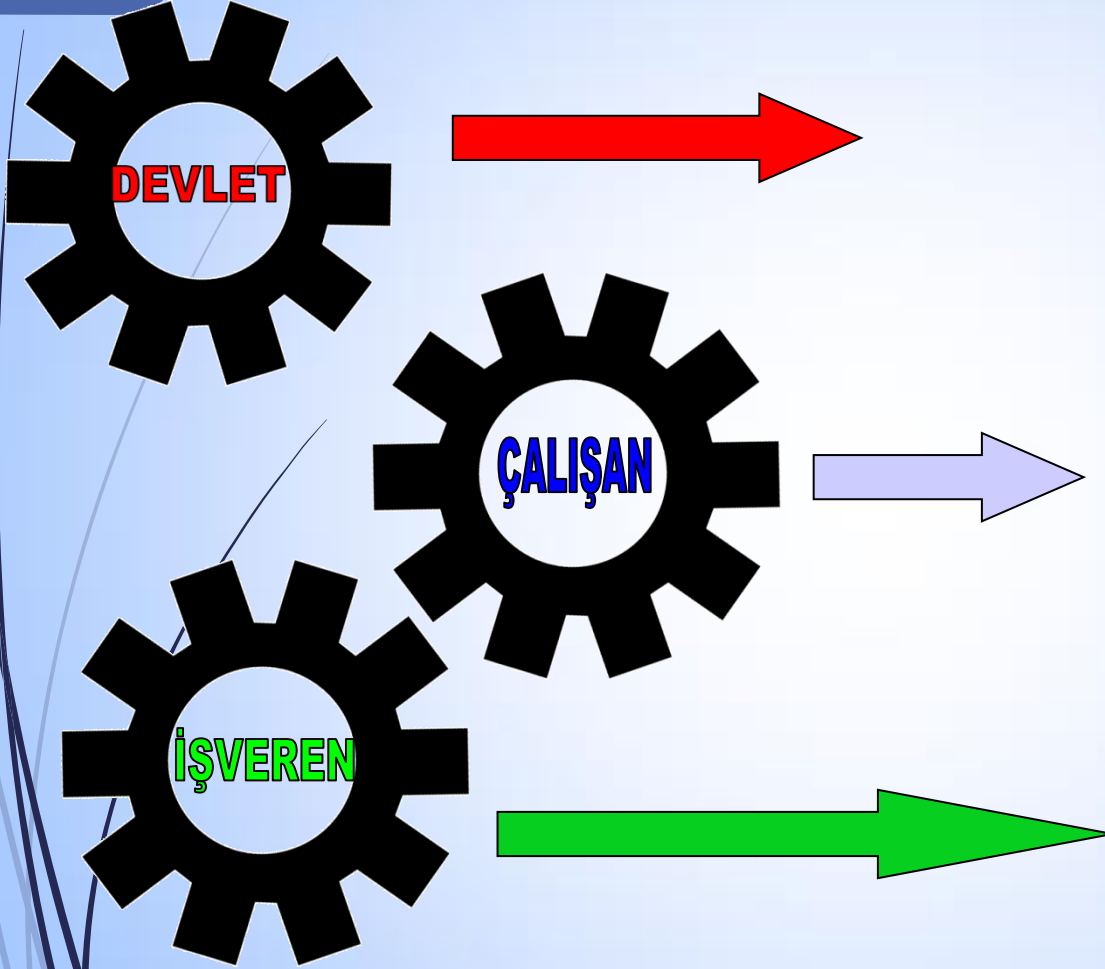
Kanun Maddesi	Ceza Maddesi	Fiil	01.01.2013 itibarıyla Ceza Miktarı YDO=%7,80	Açıklama
4/1-b	26-1/a	İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini izlememek, denetlememek ve uygunsuzlukları gidermemek.	6.966	Türk Lirası
6/1-a	26-1/b	İş güvenliği uzmanı çalıştırmamak.	17.439	TL / Her ay (Aykırılığın devamı halinde)
6/1-a	26-1/b	İşyeri hekimi çalıştırmamak.	17.439	TL / Her ay (Aykırılığın devamı halinde)
6/1-a	26-1/b	On ve daha fazla çalışanı olan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde diğer sağlık personeli görevlendirmemek.	17.428	TL / Her ay (Aykırılığın devamı halinde)
10/1 10/4	26-1/ç	Risk değerlendirmesi yapmamak veya yaptırmamak.	15.692	Türk Lirası
		Risklerin belirlenmesine yönelik gerekli kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmaları yapmamak.	5.224	TL / Her ay (Aykırılığın devamı halinde)

CEZALARIN BAZILARI

6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNUNA GÖRE UYGULANACAK İDARİ PARA CEZALARI

Kanun Maddesi	Ceza Maddesi	Fiil	01.01.2013 itibarıyla Ceza Miktarı YDO=%7,80	Açıklama
11/11	26-1/d	Acil durumları belirlememek, acil durumlar için tedbir almamak, acil durum planlarını hazırlamamak, destek elemanı görevlendirmemek, araç gereç sağlamamak, acil durumlarda işyeri dışındaki kuruluşla irtibatı sağlayacak düzenlemeyi yapmamak.	3.479	TL / Her yükümlülük için
			3.479	TL / Her ay (Aykırlığın devamı halinde)
15/2	26-1/f	Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde çalışacaklar için yapacakları işe uygun olduklarını belirten sağlık raporu almamak	3.479	TL / Her çalışan için
17/17	26-1/ğ	Çalışanlara eğitim verme yükümlülüğüne uymamak (İSG eğitimi, çalışan temsilcisine özel eğitim, mesleki eğitim, iş kazası geçirene ilave eğitim, yenileme eğitimi, başka işyerinden çalışmak için gelenlere eğitim, geçici iş ilişkisiyle gelenlere eğitim vermemek, eğitim maliyetini çalışanlara yansıtmak, eğitimlerde geçen süreyi çalışma süresinden saymamak.)	1.408	TL / her bir aykırılık için çalışan başına* ayrı ayrı

SORUMLULUKLAR

**YASALAR ÇIKARMAK,
DENETLEMEK,
TEKNİK ÇALIŞMALARIN ALT
YAPISINI OLUŞTURMAK.**

**İŞ GÜVENLİĞİ KURAL VE
TALİMATLARINA UYGUN
ÇALIŞMA DÜZENİNİ
KORUMAK..**

**TEKNİK GÜVENLİK
KONULARINDA
ÇALIŞMALAR YAPILMASINI
SAĞLAMAK,
EMNİYETSİZ DURUMLARI
GİDERMEK.**

Çalışanların Yasal Hak ve Sorumlulukları

DEVLET

- Yasalar Çıkarmak
- Denetlemek
- Alt yapı oluşturmak

Çalışanların Yasal Hak ve Sorumlulukları

21

İŞVEREN

- Gerekli her türlü önlemi almak,
- **Araç ve gereçleri** noksansız bulundurmak,
- İSG önlemlerine uyulup uyulmadığını **denetlemek**,
- Çalışanları karşı karşıya buldukları mesleki riskler, alınması gerekli tedbirler, yasal hak ve **sorumlulukları konusunda bilgilendirmek**,
- Gerekli iş sağlığı ve güvenliği **eğitimi** vermek zorundadırlar.

Çalışanların Yasal Hak ve Sorumlulukları

ÇALIŞAN

Çalışanlar da iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan **her türlü önleme uymakla** yükümlüdürler.

Çalışanların Yasal Hak ve Sorumlulukları

ÇALIŞAN

İş Kanunu Madde 25:

Çalışanın yapmakla ödevli bulunduğu görevleri kendisine hatırlatıldığı halde yapmamakta ısrar etmesi,

Çalışanların Yasal Hak ve Sorumlulukları

ÇALIŞAN

İş Kanunu Madde 25

Çalışanın kendi isteği veya savsaması yüzünden işin güvenliğini tehlikeye düşürmesi, işyerinin malı olan veya malı olmayıp eli altında bulunan makineleri, tesisatı veya başka eşya ve maddeleri otuz günlük ücretinin tutarıyla ödeyemeyecek derecede hasara ve kayba uğratması halinde;

Çalışanların Yasal Hak ve Sorumlulukları

İş Kanunu Madde 25

İŞVEREN VEYA VEKİLİ TARAFINDAN
İŞ AKİDLERİNİ
TAZMİNATSIZ OLARAK
FESHEDEBİLİR.

Çalışanların Yasal Hak ve Sorumlulukları

Sosyal Sigortalar Kanunu

Madde 110

Kasti bir hareketi yüzünden iş kazasına uğrayan, meslek hastalığına tutulan veya hastalanan sigortalıya geçici iş göremezlik ödeneği ve sürekli iş göremezlik geliri verilmez. Sigortalıya yalnız gerekli sağlık yardımları yapılır.

İŞ KAZASI

Bir işyerinde normal iş akışını geçici ya da sürekli durduran **HER TÜRLÜ BEKLENMEYEN OLAYDIR.**

Asıl olan, kaza ile yapılan iş arasında bir bağ olmasıdır

İş Kazası ve Tanımı

- 1- Çalışanın işyerinde bulunduğu sırada,
- 2- İşveren tarafından yürütülmekte olan iş nedeniyle sigortalı kendi adına ve hesabına bağımsız çalışıyorsa yürütmekte olduğu iş nedeniyle,

İş Kazası ve Tanımı

3- Bir işverene bağılı olarak çalışan sigortalının, görevli olarak işyeri dışında başka bir yere gönderilmesi nedeniyle asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda,

4- Emziren kadın sigortalının, iş mevzuatı gereğince çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda,

İş Kazası Tanımı

5- Sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere gidiş geliş sırasında olan kazalar **iş kazasından sayılır.**

İş Kazası Sebepleri

Yaşanan her 10 kazadan 9'u emniyetsiz davranışlardan, yani çalışan kaynaklı problemlerden meydana gelmektedir. Kalan kısım ise emniyetsiz durumlar yüzünden oluşmaktadır.

İş Kazası Sebepleri

İnsanın Doğal Yapısı:

- Acelecilik
- İhmalkarlık
- Dalgınlık,
- Dikkatsizlik
- Aşırı Hız
- Şakalaşma
- Tehlikeli Çalışma

İş Kazası Sebepleri

Yapısal Uyumsuzluk:

- Fiziksel Yetersizlik

Eğitim Noksanlığı:

- Yetersiz Bilgi
- Yetersiz Tecrübe

İş Kazası Sebepleri

Ekipmanlar

- Bakımı Yapılmamış Ekipman
- Hasarlı Ekipman
- Ekipmanın Yanlış Kullanımı
- Yetersiz Koruyucu Ekipman
- Uygun Olmayan Ekipman Kullanımı
- Uygun Olmayan Muhafazalar
- Yetersiz Uyarı Sistemi

İş Kazası Sebepleri

İşyeri Düzensizliđi

- Zemin Kirliliđi
- Dağınık Ve Düzensiz Çalışma Ortamı

Denetim Noksanlığı

KAYBEDEN KİM ?

36

1.ÇALIŞAN

ACI ÇEKME

GELİR KAYBI

BİR OLASILIKLA İŞİNİ KAYBETME

SİGORTALI DEĞİLSE TEDAVİ

GİDERLERİNİ KARŞILAMA

SİGORTALIYSA YETERSİZ TEDAVİ

AİLEVİ SIKINTILAR

3.ÜLKE EKONOMİSİ

2.İŞVEREN

İŞ GÜCÜ KAYBI

TEDAVİ ÖDEMELERİ VE

TAZMİNAT

HASAR GÖREN EKİPMANIN

TAMİRİ/YENİLENMESİ

ÜRETİMDE DURMA

İŞ VERİMİNİN AZALMASI

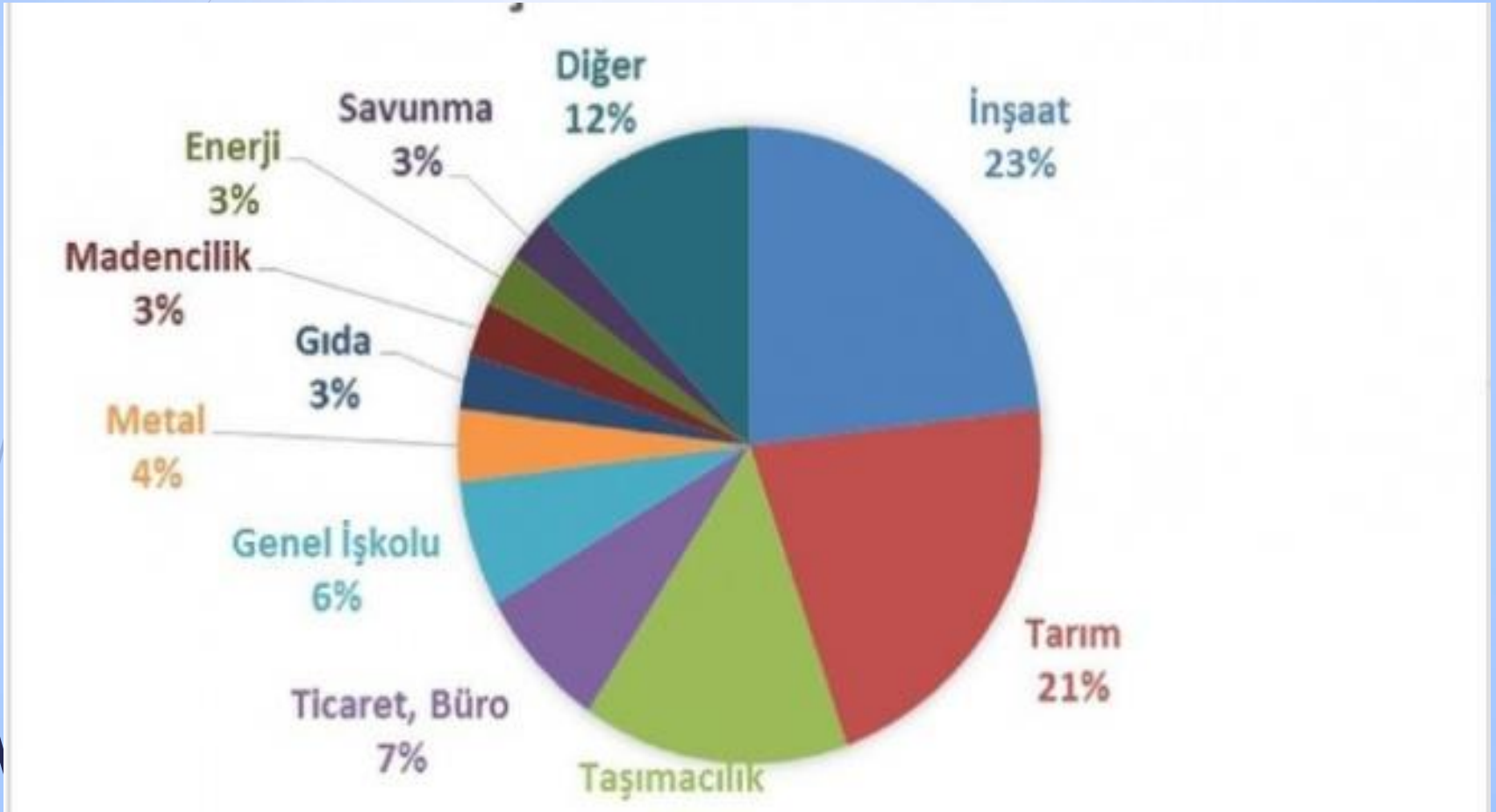
PERSONEL MOTİVASYONUNDA

OLUMSUZ ETKİ

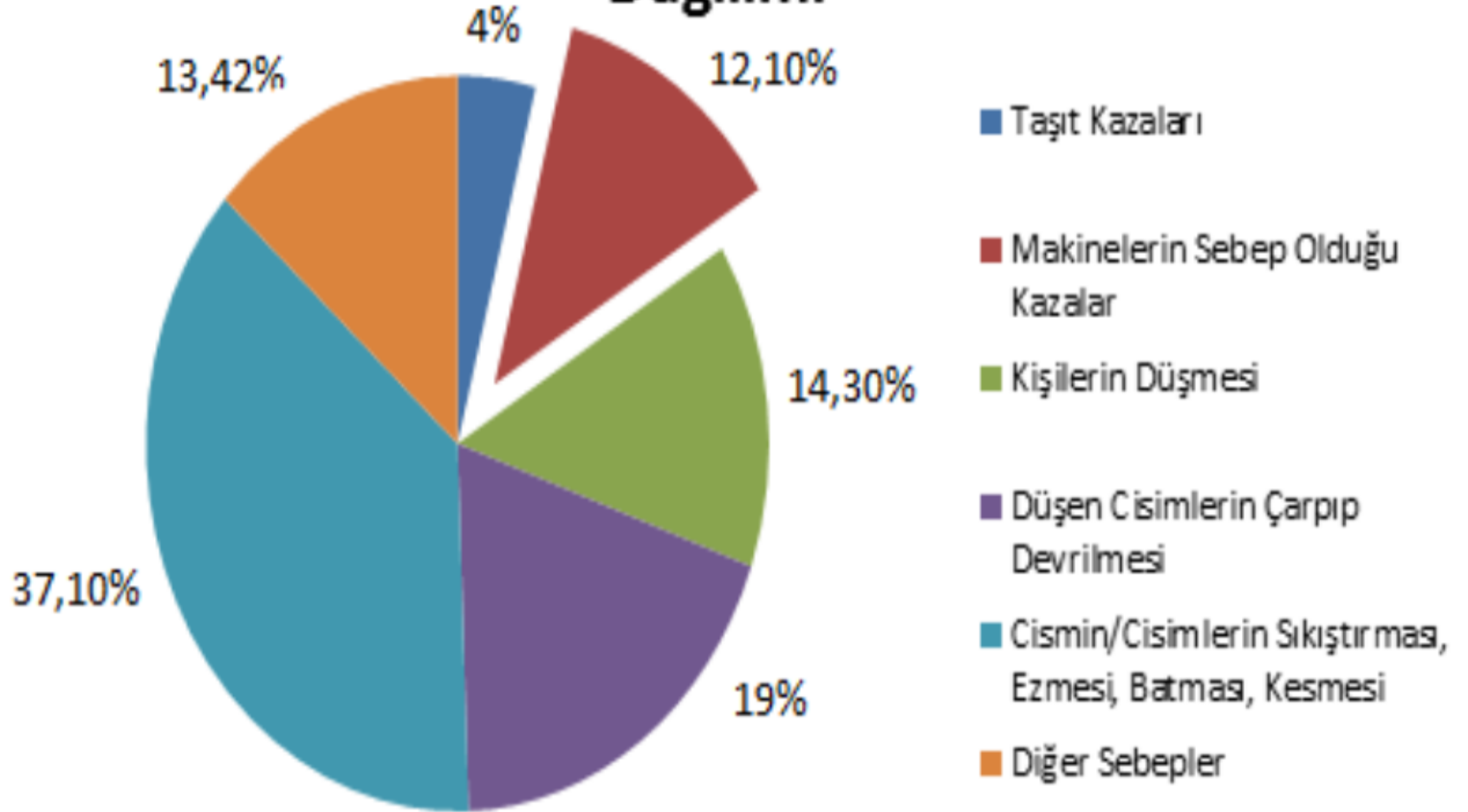
TERMİNDE GECİKME

4.TOPLUM

İŞ KAZASI SEKTÖREL DAĞILIMI

İş Kazalarının Kaza Sebeplerine Göre Dağılımı

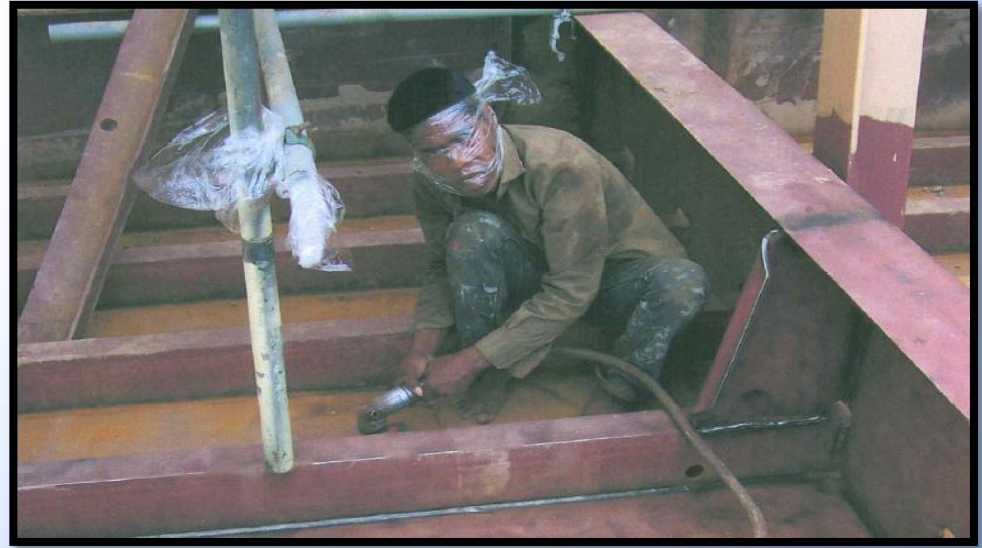
Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

1- Her türlü yasak, zorunluluk ve ikaz işaretlerine uyulacaktır.

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

2- Çalışma sırasında gerekiyorsa iş elbisesi, iş ayakkabıları, işin gerektirdiği kişisel koruyucu ekipman ve uygun el aletleri kullanılacaktır.

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

3- Çalışma sırasında sarkan giysi, kolye, künye, yüzük, saat takılmayacaktır.

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

4- Alkol ya da başka bir uyuşturucu tesirinde olan ya da bunları taşıyan kimseler işyerine giremez.

5- Depo ve üretim vb. uygun olmayan alanlarda uyumak yasaktır.

6- İşyerlerine ateşli silah ve bıçak sokmak yasaktır.

7- Belirtilen yerler haricinde yiyip içmek ve sigara kullanmak yasaktır.

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

8- İşyeri sahası içerisinde koşmak, bağırarak, bir şey fırlatmak, boğuşmak ve fiziksel şakalar yapmak yasaktır.

9- Çalışma yerleri ve yollar her zaman temiz ve düzenli tutulacaktır.

10- Yetkili olmayan kişinin herhangi bir makine veya ekipman üzerinde tamir/bakım yapması ve kullanması yasaktır.

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

11- Bir emniyet sisteminin (örn: makine muhafazalarının) herhangi bir şekilde görev yapamaz hale getirilmesi yasaktır.

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

- 12- Herhangi bir nedenle sökülen muhafazalar cihaz çalıştırılmadan önce yerine takılmalıdır.
- 13- Cihazının başından ayrılan çalışan cihazı çalışır durumda bırakmamalıdır.
- 14- Tüm elektrik kutu ve panel kapakları kapalı bulundurulacak, bunların içerisine yabancı cisimler konulmayacaktır.

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

15- İşyerlerine ne amaçla olursa olsun kullanımı onaylanmamış bir kimyasal madde sokulması yasaktır.

16- Tüm kimyasal maddeler mümkün ise orjinal ambalajı içerisinde, değilse uygun kaplar içerisinde ve **mutlaka etiketli şekilde** bulundurulmalıdır.

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

17- Tüm kimyasal maddelerle göz teması ve aşırı kullanımdan kaçınılacak, yeterli havalandırma ile kullanılacaktır.

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

18- En yakın yangın söndürücüsü, alarm düğmesi ve acil çıkış kapısının yeri herkes tarafından bilinecek, yangın ekipmanlarının önü kapatılmayacaktır.

19- Herhangi bir asılı ağırlığın altında durmak yasaktır.

Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

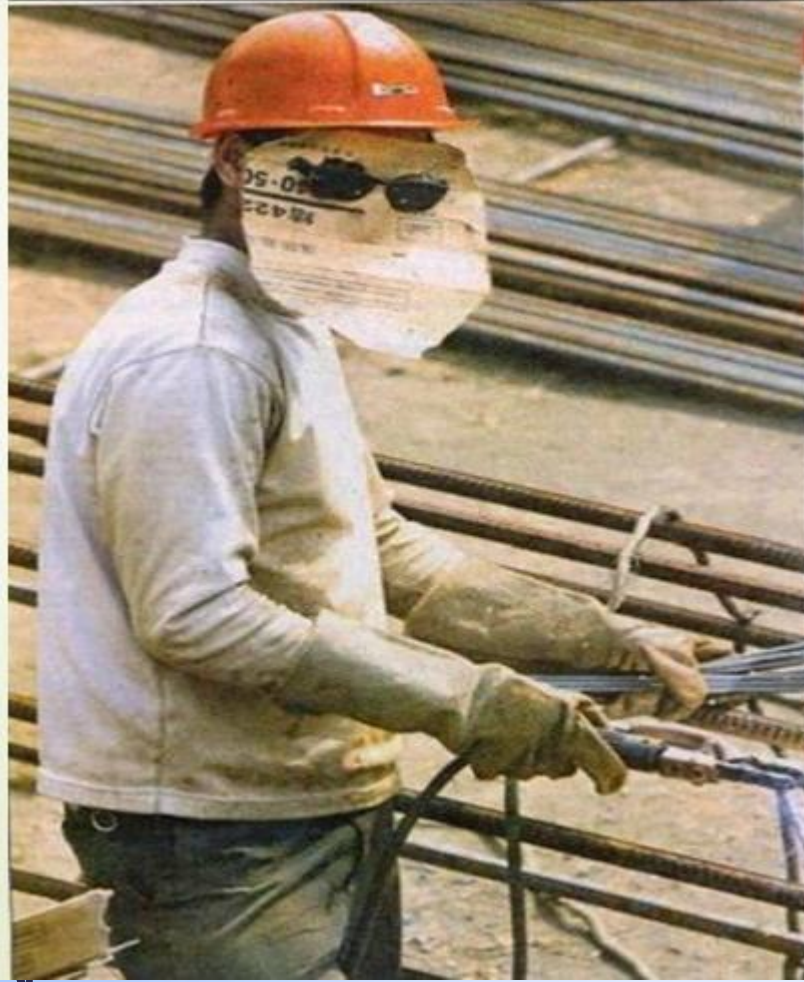
20- Yüksek yerlerden atlanmamalıdır.
(Araç, rampa vb.)

21- Hayatınızı tehdit eden bir durumla karşılaştığınızda yaptığınız işi derhal bırakarak amirinize bilgi verilecektir.

İş Sağlığı ve Güvenliğinin Olmadığı Durumlar

50

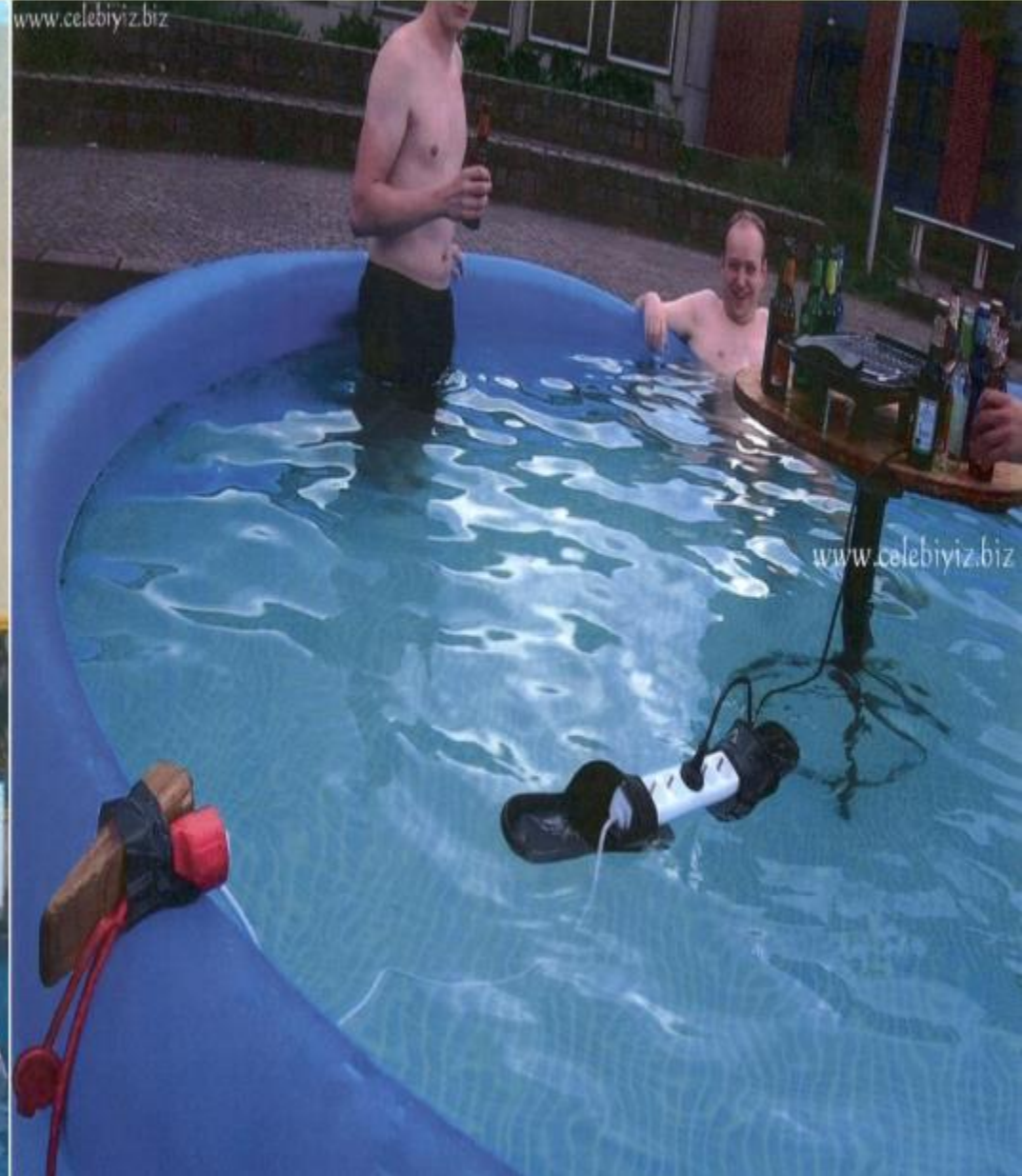

İş Sağlığı ve Güvenliğinin Olmadığı Durumlar

51

İş Sağlığı ve Güvenliğinin Olmadığı Durumlar

İş Sağlığı ve Güvenliğinin Olmadığı Durumlar

52

İş Sağlığı ve Güvenliğinin Olmadığı Durumlar

İş Sağlığı ve Güvenliğinin Olmadığı Durumlar

TEŞEKKÜRLER...